

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Антон Йорданов Джоров, д.м., д.м.н.

Аджибадем Сити Клиник Болница Токуда - София,

относно дисертационен труд с автор д-р Елица Петева Джонгова на тема „Вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат при напълно обеззъбена долна челюст” за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ в областта на Висше образование 7, Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.2. Стоматология, изготвено съгласно заповед № Р-109-370 от 14.11.2019г. на Ректора на МУ - Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“

Кратка биографична справка за докторанта

Д-р Елица Петева Джонгова завършва Факултета по дентална медицина на МУ - Пловдив през 2007г. От 2008г. е избрана за редовен асистент в Катедра „Орална и лицево-челюстна хирургия“ към Факултета по дентална медицина на МУ - Варна. През месец февруари 2017г. е зачислена, като докторант на самостоятелна подготовка за придобиване на ОНС „Доктор“ с научен ръководител проф. д-р Росен Коларов, д.м. Владее немски и английски езици.

Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд е написан на 224 страници, онагледен е с 56 таблици, 36 фигури, 11 графики и съдържа 6 приложения. Библиографията му включва 245 източника, от които 17 на кирилица и 228 на латиница. Д-р Елица Петева Джонгова е направила подробен и задълбочен преглед на литературата, касаеща различни подходи за задълбочаващи вестибулопластики при пациенти с обеззъбени долни челюсти, които са сериозен проблем за дентална рехабилитация. Дисертантът е насочил вниманието си и върху употребата на ксено трансплантати за покриване на откритата периостална повърхност. Чрез тях се очаква да се елиминира необходимостта от създаване на втора ранева повърхност, намали болезнеността и се постигне по-бърз заздравителен процес.

Д-р Джонгова е направила задълбочен критичен анализ на литературата по темата. Това ѝ дава основание да формулира точно целта на своето проучване, а именно: **„Да се оптимизира процеса на зарастване на следоперативната**

мекотъканна рана след вестибулопластика с използването на ксенодермален трансплантат“. За изпълнението ѝ си поставя четири основни задачи и седем подзадачи:

1. Да се направи епидемиологично проучване на пациентите с напълно обеззъбени челюсти.

1.1 Да се установи честотата на пациенти с напълно обеззъбени челюсти сред пациентите, потърсили помощ във хирургичните кабинети на ФДМ – гр. Варна.

1.2 Да се установи съотношението по отношение на пола.

1.3 Да се установи възрастта, на която пациентите загубват напълно зъбите си.

2. Да се проследят резултатите и да се направи анализ при пациенти, с проведена вестибулопластика във фронталната област при напълно обеззъбена долна челюст, оперирани по хирургичен метод с тъкани по съседство.

2.1 Да се измери дълбочината на устното предверие и прикрепената лигавица във фронталната област на долната челюст преди, непосредствено след оперцията, както и на 1 и 6 месеца след извършване на вестибулопластика с тъкани по съседство – метод на Kazanjan и метод на Edlan-Mejchar.

2.2 Да се направи оценка на състоянието на меките тъкани във фронталната област на 1 седмица и 1 месец след извършване на вестибулопластика с тъкани по съседство – метод на Kazanjan и метод на Edlan-Mejchar за наличие на болка, чувство на теглене, изтръпване - променена чувствителност, промяна в лицевия профил, наличие на cicatricis, промяна в цвета на лигавицата.

3. Да се проследят резултатите и да се направи анализ при пациенти, с проведена вестибулопластика във фронталната област при напълно обеззъбена долната челюст, оперирани с ксеногенен дермален трансплантат Mucoderm®.

3.1 Да се измери дълбочината на устното предверие и прикрепената лигавица във фронталната област на долната челюст, преди извършване на вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат, както и непосредствено след операцията и на 1 и 6 месеца.

3.2 Да се направи оценка на състоянието на меките тъкани във фронталната област на 1 седмица и 1 месец след извършване на вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат за наличие на болка, чувство на теглене, изтръпване, променена чувствителност, промяна в лицевия профил, наличие на cicatricis, промяна в цвета на лигавицата.

4. Да се направи сравнителен анализ на оперираните болни по двата основни метода - вестибулопластика с тъкани по съседство и вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат Mucoderm® и да се определят критерии, според които е възможно извършването на хирургична предпротетична подготовка - вестибулопластика на долната челюст.

За изпълнението на задача №1 (епидемиологично проучване на пациентите с напълно обеззъбени челюсти) е проведено изследване, при което са прегледани общо 1180 лица на възраст между 40 и 90 г. за период от пет години, потърсили помощ във Факултета по дентална медицина, гр. Варна.

Клиничният материал по задача №2 (анализ на проведена вестибулопластика във фронталната област) включва 72 изследвани пациенти, на възраст между 40 и 80 години.

При изпълнението на задача №3 (да се проследят резултатите и се направи анализ на вестибулопластика във фронталната област с ксеногенен дермален трансплантат Mucoderm®) са включени 45 пациенти.

Клиничният материал по задача №4 са всички оперирани чрез вестибулопластика с тъкани по съседство: метод на Kazanjan - 26 пациенти, метод на Edlan-Mejchar - 20 пациенти и вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат Mucoderm® - 45 пациенти.

За изпълнение и оценка на поставените задачи са използвани следните методи на изследване и анализ: дискриптивен статистически анализ; One-Sample T-test; Independent Samples T - test за две независими извадки за откриване на статистически значима разлика в средните стойности на даден фактор; дисперсионен анализ; двумерни разпределения; Хи-квадрат анализ; проверка на статистически хипотези; регресионен анализ; корелационен анализ; сравнителен анализ; статистически анализ; математически анализ.

Резултатите от изследването са коректно представени и интерпретирани. Дисертационният труд е написан на добър литературен език, завършва с обсъждане и изводи - основани на направените проучвания по всяка от поставените задачи.

Представеният ми комплект материали на хартиен и електронен носител са в съответствие с чл. 44 (3) от Правилника за развитие на академичния състав в МУ - Варна.

Докторантът е приложил 5 публикации по темата на дисертационният труд, като три са отпечатани на английски език в списанията Medinform, Journal of IMAV и в Denta review и две на български език в списанията „Варненски медицински форум“ и в Denta review.

Авторефератът е представен на 68 страници и е изготвен съгласно изискванията на ЗРАСРБ и нормативната уредба на МУ - Варна.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Предоставеният ми комплект материали от дисертационния труд на д-р Елица Петева Джонгова са пълни и в съответствие със ЗРАСРБ и правилника за прилагането му, както и с Правилника на МУ - Варна.

Темата на дисертационния труд - „Вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат при напълно обеззъбена долна челюст” разглежда актуален и нерешен проблем за стоматологичната наука и практиката.

В дисертационния си труд д-р Елица Джонгова показва задълбочени знания по разработваната от нея тема.

Целта на проучването е формулирана правилно, задачите са ясно определени и са изпълнени чрез съвременни методи на лечение и изследване.

Клиничният материал подбран за изпълнението на поставената цел и задачи, е напълно достатъчен за разработването на дисертационен труд.

Проведените изследвания, наблюдаваните пациенти и получените резултати отразяват постигнатото в дисертационния труд. Те са изчерпателно описани, коректно интерпретирани и анализирани.

Изводите от дисертационния труд са обосновани от проучването, с което д-р Елица Джонгова показва умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Представените пет публикации, свързани с дисертационния труд са отпечатани в престижни списания и напълно удовлетворяват количествено и качествено законовите изисквания за дисертационен труд. В три от тях д-р Джонгова е първи автор.

Авторефератът съдържа всички необходими раздели на дисертационния труд.

Без да подценявам представените от кандидата приноси с оригинален и потвърдителен характер, като по значими за стоматологичната наука и практика считам следните:

1. Предложен е оригинален метод за вестибулопластика на напълно обеззъбена долна челюст в комбинация с ксеногенен дермален трансплантат mucoderm® за покриване на периосталната рана.

2. За пръв път в научно изследване е разгледано влиянието на трансплантата върху времето на извършване на протетичното натоварване.

3. Определени са критерии за извършване на вестибулопластика на напълно обеззъбена долна челюст.

4. За пръв път в България е проведено изследване, което да проучи свойствата на ксеногенен дермален трансплантат от животински произход при прилагане за вестибулопластика и последващо подвижно протезиране.

5. За пръв път в България е направено изследване, което да сравни метод за вестибулопластика с ксеногенен трансплантат за покриване на периоста при напълно обеззъбена долна челюст, с методи за вестибулопластика, заздравяващи с вторична

епителизация.

6. Потвърдено е, че покриването на периоста с ксеногенен дермален трансплантат след вестибулопластика води до по-малко рецидиви.

Заключение

Избраната от д-р Елица Петева Джонгова тема за дисертационен труд „Вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат при напълно обеззъбена долна челюст” третира актуален проблем за стоматологичната наука и практика. Литературният обзор дава ясна представа за съвременното състояние на разглеждания проблем. Неговия обективен анализ е основа за формулиране на целта и задачите на дисертационния труд. Клиничният материал, проведените изследвания, получените резултати, направените заключения и изводи приемам за лично дело на автора. Въз основа на всичко това считам за изпълнени всички изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане, както и Правилник на МУ - Варна. Затова **давам положителна оценка на дисертационния труд на д-р Елица Петева Джонгова с тема „Вестибулопластика с ксеногенен дермален трансплантат при напълно обеззъбена долна челюст” и ще гласувам убедено с „ДА“ за присъждането ѝ на научна и образователна степен „Доктор“ в областта на Висше образование 7, Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.2. Стоматология.**

10.01.2020 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Антон Йорданов Джоров, д.м., д.м.н.